

Лекція 6. Асортимент лляних тканин для одягу

Зміст

1. Характеристика асортименту лляних одягових тканин.

1. Серед тканин, які виробляє Україна, лляні тканини становлять лише 8%. Проте інтерес споживачів до цієї категорії тканин зростає (Україна виробляє 20% льоноволокна світового виробництва). Виготовляють лляні тканини на Рівненському та Житомирському льонокомбінатах, Луцькому ПРАТ «Едельвіка». Внаслідок поєднання льону з іншими волокнами отримують нові види тканин з підвищеними споживчими властивостями та оригінальним зовнішнім виглядом. Міцність, мала розтяжність, зносостійкість, висока гігієнічність, теплопровідність, здатність до легкого прання, сучасний зовнішній вигляд забезпечують цим тканинам широке використання; проте лляні тканини достатньо жорсткі, погано драпіруються, швидко зминаються. При розкроюванні зміщуються у настилах, чинять опір різанню, швидко затуплюють ножі розкрійних машин; льонолавсанові тканини при зшиванні можуть заплавлювати вушко голки (внаслідок нагрівання голки лавсанові волокна розплавляються). Тканини побутового призначення виробляють чистоляними або напівляними (з бавовняною основою). Для отримання костюмно-платтяних тканин використовується змішана пряжа (льоно-лавсанова, льоно-капронова, льоно-нітронова). Значне поширення отримали льоно-лавсанові тканини із вмістом 50% або 67% лавсану. Льоно-лавсанові тканини шерстисті та мають гарний зовнішній вид; такі тканини не зминаються, володіють хорошою формостійкістю, формуються у складі, стійкі до витирання, проте гігроскопічність таких тканин нижча, що погіршує їх гігієнічні властивості, тканини пілінгуються. Льоно-віскозні тканини шовковисті, добре драпіруються, гігроскопічні, але зминаються як і лляні тканини в цілому. Випускаються тканини із вмістом частки віскозних, триацетатних волокон, тканини із лляної пряжі вприкрутку із комплексними капроновими, лавсановими і віскозними нитками. Лляні

формостійкі тканини випускають з виразною рельєфною поверхнею, пластичні з різними рисунками переплетень, у тому числі ажурні, що імітують мережку; з жакардовими рисунками діагоналевих переплетень. Фактурна поверхня тканин створюється шляхом використання різних переплетень, пряжі різної товщини. Спостерігається тенденція до зниження поверхневої щільності тканин за рахунок використання пряжі лінійною щільністю до 42 текс.

За волокнистим вмістом лляні тканини поділяють на: чисто лляні - відносять тканини, які містять 100 % лляного волокна; лляні — тканини, які містять не менше ніж 92 % лляного волокна; напівлляні — тканини, які містять не менше ніж 30 % лляного волокна; змішані лляні тканини, які містять не менше ніж 15 % лляного волокна.

По забарвленню тканини виробляють: сурові, напівбілі, відбілені, гладко фарбовані, меланжеві, друковані, пістрявоткані. Значна частина тканин проходить спеціальні види обробки, такі як малозбігальна, малозминальна тощо.

За призначенням лляні побутові тканини поділяють на білизняні, платтяні, костюмні, меблево-декоративні та докладні.

Розглянемо групу платтяних, костюмних тканини: використовують для виготовлення літнього одягу, тому вони повинні відповідати таким основним вимогам: створювати на поверхні тіла охолоджувальний ефект, швидко вбирати і віддавати вологу в навколишнє середовище; бути надійними в експлуатації, мати високий естетичний рівень оформлення. За волокнистим складом бувають чисто лляними та напівлляними з різних видів сировини: льоно-бавовняної, льоно-сйблонової, льоно-лавсанової, льоно-нітронової, льоно-капронової та льоно-віскозно-лавсанової, льоно-бавовняно-лавсанової. Перспективними є платтяно-костюмні тканини з трикомпонентної пряжі, які виготовляють на Рівненському комбінаті. Ці тканини мають належну гігієнічність, високу зносо-та формостійкість, добре драпіруються. Недоліком платтяно-костюмних тканин є їх значна жорсткість

та погана здатність до драпірування. Вони чинять опір різанню, прорубуються голкою, обсипаються, збігаються під час прання до 5 % по нитці основи.

Костюмні тканини - поверхнева густина становить 240...400 г/м².

Виробляють чисто лляними та напівлляними, з використанням пряжі різного складу, хімічних ниток, різні за будовою та колористичним оформленням.

Платтяні тканини – у порівнянні із костюмними мають меншу поверхневу гуστину 150...300 г/м², тонші, легші, різноманітніші по забарвленню, з кращою повітропроникністю, із гладкою або дрібнозернистою фактурою. У платтяних тканинах, які використовують для виготовлення дитячого одягу, обмежений вміст синтетичних волокон (до 8 %).

Сорочкові тканини — це тонкі, малошільні, легкі (поверхнева густина до 170 г/м²) тканини з гладкою поверхнею, досить часто розрідженої структури. За обробкою виробляють вибіленими, гладко фарбованими, друкованими, з малозсідалною та малозминальною обробкою.